

I

(Jogalkotási aktusok)

IRÁNYELVEK

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS (EU) 2015/2203 IRÁNYELVE

(2015. november 25.)

az emberi fogyasztásra szánt kazeinekre és kazeinátokra vonatkozó tagállami jogszabályok közelítéséről és a 83/417/EGK tanácsi irányelv hatályon kívül helyezéséről

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre és különösen annak 114. cikkére,

tekintettel az Európai Bizottság javaslatára,

a jogalkotási aktus tervezete nemzeti parlamenteknek való megküldését követően,

tekintettel az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság véleményére ⁽¹⁾,

rendes jogalkotási eljárás keretében ⁽²⁾,

mivel:

- (1) A 83/417/EGK tanácsi irányelv ⁽³⁾ rendelkezik az emberi fogyasztásra szánt egyes tejfehérjékre (kazeinekre és kazeinátokra) vonatkozó tagállami jogszabályok közelítéséről. Az említett irányelv hatálybalépése óta több változás is történt, így különösen kidolgozásra került egy átfogó élelmiszerjogi keretszabályozás, illetve a Codex Alimentarius Bizottság nemzetközi szabványt fogadott el az étkezési kazeintermékekre vonatkozóan (étkezési kazeintermékekre vonatkozó Codex-szabvány); ezeket a változásokat figyelembe kell venni.
- (2) A 83/417/EGK irányelv hatáskörrel ruházta fel a Bizottságot bizonyos rendelkezéseinek végrehajtására. A Lisszaboni Szerződés hatálybalépésének következtében a Bizottságra ruházott említett hatásköröket hozzá kell igazítani az Európai Unió működéséről szóló szerződés (EUMSZ) 290. cikkéhez.
- (3) Az egyértelműség érdekében a 83/417/EGK irányelvet hatályon kívül kell helyezni és új irányelvvel kell helyettesíteni.
- (4) A 178/2002/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet ⁽⁴⁾ általános, horizontális és egységes uniós szabályokat ír elő az élelmiszerekhez és takarmányokhoz kapcsolódó szükségintézkedések elfogadására vonatkozóan. A 83/417/EGK irányelv ilyen tárgyú rendelkezéseit ezért nem szükséges fenntartani.
- (5) A 882/2004/EK európai parlamenti és a tanácsi rendelet ⁽⁵⁾ általános, horizontális és egységes uniós szabályokat ír elő az élelmiszerek mintavételi és vizsgálati módszereire vonatkozóan. A 83/417/EGK irányelv ilyen tárgyú rendelkezéseit ezért nem szükséges fenntartani.

⁽¹⁾ HL C 424., 2014.11.26., 72. o.

⁽²⁾ Az Európai Parlament 2015. október 7-i álláspontja (a Hivatalos Lapban még nem tették közzé) és a Tanács 2015. november 10-i határozata.

⁽³⁾ A Tanács 83/417/EGK irányelve (1983. július 25.) az emberi fogyasztásra szánt egyes tejfehérjékre (kazeinekre és kazeinátokra) vonatkozó tagállami jogszabályok közelítéséről (HL L 237., 1983.8.26., 25. o.).

⁽⁴⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 178/2002/EK rendelete (2002. január 28.) az élelmiszerjog általános elveiről és követelményeiről, az Európai Élelmiszerbiztonsági Hatóság létrehozásáról és az élelmiszerbiztonságra vonatkozó eljárások megállapításáról (HL L 31., 2002.2.1., 1. o.).

⁽⁵⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 882/2004/EK rendelete (2004. április 29.) a takarmány- és élelmiszerjog, valamint az állategészségügyi és az állatok kíméletére vonatkozó szabályok követelményeinek történő megfelelés ellenőrzésének biztosítása céljából végrehajtott hatósági ellenőrzésekről (HL L 165., 2004.4.30., 1. o.).

- (6) Az 1169/2011/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet ⁽¹⁾ értelmében a vállalkozások közötti kapcsolatokban elégséges információt kell szolgáltatni annak érdekében, hogy a végső fogyasztók pontos tájékoztatást kaphassanak az élelmiszerekről. Mivel az irányelv hatálya alá tartozó termékeket vállalkozások értékesítik vállalkozásoknak élelmiszerek előállítására céljából, helyénvaló fenntartani, a meglévő jogszabályi kerethez igazítani, és egyszerűsíteni a 83/417/EGK irányelvbe már belefoglalt egyedi szabályokat. Ezen egyedi szabályoknak rendelkezniük kell az ezen irányelv hatálya alá tartozó termékek tekintetében a vállalkozások között fennálló tájékoztatási kötelezettségről, abból a célból, hogy egyrészt az élelmiszer-ipari vállalkozások rendelkezésére álljanak a végtermék jelöléséhez szükséges információk – például az allergén anyagok vonatkozásában –, másrészt elkerülhető legyen az érintett termékek összetévesztése egyéb, nem emberi fogyasztásra szánt hasonló termékekkel.
- (7) Az 1333/2008/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet ⁽²⁾ rendelkezik a 83/417/EGK irányelvben technológiai segédanyagok néven szereplő élelmiszer-adalékanyagok és technológiai segédanyagok fogalom meghatározásáról. Az irányelvnek következképpen a „technológiai segédanyagok” kifejezés helyett az „élelmiszer-adalékanyagok” és a „technológiai segédanyagok” kifejezéseket kell használnia. Ez a szóhasználat összhangban lenne az étkezési kazeintermékekre vonatkozó Codex-szabvány előírásával is.
- (8) A 83/417/EGK irányelv mellékleteiben említett néhány egyéb kifejezést és hivatkozást is ki kell igazítani, figyelembe véve az 1332/2008/EK európai parlamenti és tanácsi rendeletben ⁽³⁾ és az 1333/2008/EK rendeletben szereplő megfogalmazásokat.
- (9) A 83/417/EGK irányelv I. melléklete 10 %-ban határozza meg az étkezési kazeinek maximális nedvességtartalmát, és 2,25 %-ban rögzíti az az étkezési savkazein maximális tejszírtartalmát. Tekintettel arra, hogy az étkezési kazeintermékekre vonatkozó Codex-szabvány ezeket a paramétereket 12 %-ban, illetve 2 %-ban állapítja meg, a kereskedelem torzulásának elkerülése érdekében az irányelv vonatkozó előírásait az említett szabványhoz kell igazítani.
- (10) Annak érdekében, hogy a vonatkozó nemzetközi szabványokban bekövetkezett változások és a technikai fejlődés figyelembevételével kellő időben kiigazíthatóak legyenek az ezen irányelv mellékleteiben foglalt technikai paraméterek, fel kell hatalmazni a Bizottságot arra, hogy az EUMSZ 290. cikkének megfelelően jogi aktusokat fogadjon el az I. és II. mellékletnek az étkezési kazeinokra és kazeinátokra vonatkozó előírásainak módosításáról. Különösen fontos, hogy a Bizottság az előkészítő munka során megfelelő konzultációkat folytasson, többek között szakértői szinten is. A felhatalmazáson alapuló jogi aktus elkészítésekor és szövegezésekor a Bizottságnak gondoskodnia kell a vonatkozó dokumentumoknak az Európai Parlament és a Tanács részére történő egyidejű, időben történő és megfelelő továbbításáról.
- (11) Mivel ezen irányelv céljait, nevezetesen az emberi fogyasztásra szánt kazeinek és kazeinátok szabad mozgásának a tagállami jogszabályok közelítése révén való elősegítését, egyúttal az egészség magas szintű védelmét, valamint a meglévő rendelkezéseknek az élelmiszerekkel kapcsolatos általános uniós jogszabályokhoz és a nemzetközi szabványokhoz való hozzáigazítását a tagállamok nem tudják kielégítően megvalósítani, az Unió szintjén azonban az intézkedés terjedelme és hatása miatt e célok jobban megvalósíthatók, az Unió intézkedéseket hozhat az Európai Unióról szóló szerződés 5. cikkében foglalt szubsidiaritás elvének megfelelően. Az említett cikkben foglalt arányosság elvének megfelelően ez az irányelv nem lépi túl az e célok eléréséhez szükséges mértéket,

ELFOGADTA EZT AZ IRÁNYELVET:

1. cikk

Hatály

Ezen irányelv az emberi fogyasztásra szánt kazeinokra és kazeinátokra, valamint azok keverékeire vonatkozik.

⁽¹⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 1169/2011/EU rendelete (2011. október 25.) a fogyasztók élelmiszerekkel kapcsolatos tájékoztatásáról, az 1924/2006/EK és az 1925/2006/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet módosításáról és a 87/250/EGK bizottsági irányelv, a 90/496/EGK tanácsi irányelv, az 1999/10/EK bizottsági irányelv, a 2000/13/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv, a 2002/67/EK és a 2008/5/EK bizottsági irányelv és a 608/2004/EK bizottsági rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L 304., 2011.11.22., 18. o.).

⁽²⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 1333/2008/EK rendelete (2008. december 16.) az élelmiszer-adalékanyagokról (HL L 354., 2008.12.31., 16. o.).

⁽³⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 1332/2008/EK rendelete (2008. december 16.) az élelmiszerenzimekről, valamint a 83/417/EGK tanácsi irányelv, az 1493/1999/EK tanácsi rendelet, a 2000/13/EK irányelv, a 2001/112/EK tanácsi irányelv és a 258/97/EK rendelet módosításáról (HL L 354., 2008.12.31., 7. o.).

2. cikk

Fogalommeghatározások

Ezen irányelv alkalmazásában:

- a) „étkezési savkazein”: a sovány tej és/vagy egyéb tejtermék savval kicsapatott alvadékának kivonása, mosása és szárítása útján nyert tejtermék;
- b) „étkezési oltós kazein”: a sovány tej és/vagy egyéb tejtermék kicsapatott alvadékának kivonása, mosása és szárítása útján nyert tejtermék; az alvadékot oltóenzimek vagy más alvasztó enzimek reakciójával nyerik;
- c) „étkezési kazeinát”: szárítást követően semlegesítőszerrel kezelt étkezési kazeinból vagy alvasztott étkezési kazeinból nyert tejtermék.

3. cikk

A tagállamok kötelezettségei

A tagállamok meghoznak minden szükséges rendelkezést annak érdekében, hogy:

- a) a 2. cikkben meghatározott tejtermékek csak akkor legyenek forgalmazhatók az ugyanezen cikkben rögzített megnevezéssel, ha megfelelnek az ezen irányelvben foglalt szabályoknak és az ezen irányelv I. és II. mellékletében foglalt szabványoknak; valamint
- b) az I. melléklet I. szakaszának b) és c) pontjában, II. szakaszának b) és c) pontjában, valamint a II. melléklet b) és c) pontjában foglalt szabványoknak meg nem felelő kazeinokat és kazeinátokat ne lehessen élelmiszerek előállítására felhasználni, továbbá más célokra történő jogszerű forgalmazásuk esetén oly módon legyenek megnevezve és jelölve, hogy az a vásárlót a jellegük, a minőségük vagy a szándékolt felhasználásuk szempontjából ne vezesse félre.

4. cikk

Jelölés

(1) A 2. cikkben meghatározott tejtermékek csomagolásán, tárolóedényein vagy címkéin a következő adatokat kell könnyen látható, jól olvasható és letörölhetetlen betűkkel feltüntetni:

- a) a tejtermékek 2. cikk a), b) és c) pontja szerinti megnevezése, étkezési kazeinek esetében a II. melléklet d) pontjában felsorolt kationt vagy kationokat is feltüntetve;
- b) a keverékként forgalmazott termékek esetében:
 - i. a „... keveréke” kifejezés, amelyet a keveréket alkotó termékek megnevezése követ, a tömegarány szerinti csökkenő sorrendben,
 - ii. étkezési kazeinek esetében a II. melléklet d) pontjában felsorolt kation vagy kationok feltüntetése,
 - iii. az étkezési kazeinátot tartalmazó keverékek esetén a fehérjetartalom;
- c) a termékek nettó mennyisége, kilogrammban vagy grammban kifejezve;
- d) azon élelmiszer-ipari vállalkozó neve vagy cégneve és címe, amelynek neve vagy cégneve alatt a terméket forgalomba hozzák, illetve amennyiben ez az élelmiszer-ipari vállalkozó nem letelepedett az Unió területén, a terméket az uniós piacra behozó importőr;
- e) a harmadik országból importált termékek esetén a származási ország neve;
- f) a termék tételazonosítója vagy a gyártás időpontja.

Az első albekezdéstől eltérve a b) pont iii. pontjában, valamint az első albekezdés c), d) és e) pontjában említett adatokat lehet csak a kísérő dokumentumon feltüntetni.

(2) A tagállamok megtiltják a 2. cikk a), b) és c) pontjában meghatározott tejtermékek forgalmazását a területükön, amennyiben az e cikk (1) bekezdésének első albekezdésében említett adatok nincsenek feltüntetve az adott tagállam vevői által könnyen érthető nyelven, kivéve, ha az élelmiszer-ipari vállalkozó más módon hozzáférhetővé teszi ezeket az információkat; Az említett adatok több nyelven is feltüntethetők.

(3) Amennyiben a 2. cikkben meghatározott tejtermékek meghaladják az I. melléklet I. szakasza a) pontjának 2. alpontja és II. szakasza a) pontjának 2. alpontja szerinti vagy a II. melléklet a) pontjának 2. alpontja szerinti minimum tejfehérje-tartalmat, ez a tény az uniós jog más rendelkezéseinek sérelme nélkül feltüntethető a termékek csomagolásán, tárolóedényein vagy címkein.

5. cikk

Felhatalmazás

A Bizottság felhatalmazást kap arra, hogy a 6. cikkel összhangban a vonatkozó nemzetközi szabványokban bekövetkezett változások és a technikai fejlődés figyelembevétele érdekében felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat fogadjon el az I. és II. mellékletben rögzített szabványok módosítására.

6. cikk

A felhatalmazás gyakorlása

(1) A felhatalmazáson alapuló jogi aktusok elfogadására vonatkozóan a Bizottság részére adott felhatalmazás feltételeit ez a cikk határozza meg. Különösen fontos, hogy a Bizottság a szokásos gyakorlatát követve az 5. cikkben említett felhatalmazáson alapuló jogi aktusok elfogadása előtt szakértői konzultációkat folytasson, többek között a tagállamok szakértőivel.

(2) A Bizottság 5. cikkben említett, felhatalmazáson alapuló jogi aktus elfogadására vonatkozó felhatalmazása ötéves időtartamra szól 2015. december 21-től kezdődő hatállyal. A Bizottság legkésőbb kilenc hónappal az ötéves időtartam vége előtt jelentést készít a felhatalmazásról. Amennyiben sem az Európai Parlament, sem a Tanács nem ellenzi a meghosszabbítást legkésőbb három hónappal az egyes időtartamok letelte előtt, akkor a felhatalmazás hallgatólagosan meghosszabbodik a korábbival megegyező időtartamra.

(3) Az Európai Parlament vagy a Tanács bármikor visszavonhatja az 5. cikkben említett felhatalmazást. A visszavonásról szóló határozat megszünteti az abban meghatározott felhatalmazást. A határozat az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetését követő napon, vagy a benne megjelölt későbbi időpontban lép hatályba. A határozat nem érinti a már hatályban lévő felhatalmazáson alapuló jogi aktusok érvényességét.

(4) A Bizottság a felhatalmazáson alapuló jogi aktus elfogadását követően haladéktalanul és egyidejűleg értesíti arról az Európai Parlamentet és a Tanácsot.

(5) Az 5. cikk értelmében elfogadott felhatalmazáson alapuló jogi aktus csak akkor lép hatályba, ha az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak a jogi aktusról való értesítését követő két hónapon belül sem az Európai Parlament, sem a Tanács nem emelt ellene kifogást, illetve ha az említett időtartam lejártát megelőzően mind az Európai Parlament, mind a Tanács arról tájékoztatta a Bizottságot, hogy nem fog kifogást emelni. Az Európai Parlament vagy a Tanács kezdeményezésére ez az időtartam két hónappal meghosszabbodik.

7. cikk

Átültetés

(1) A tagállamok hatályba léptetik azokat a törvényi, rendeleti és közigazgatási rendelkezéseket, amelyek szükségesek ahhoz, hogy ennek az irányelvnek legkésőbb 2016. december 22-ig megfeleljenek. Erről haladéktalanul tájékoztatják a Bizottságot.

Amikor a tagállamok elfogadják ezeket az intézkedéseket, azokban hivatkozni kell erre az irányelvre, vagy azokhoz hivatalos kihirdetésük alkalmával ilyen hivatkozást kell fűzni. A hivatkozás módját a tagállamok állapítják meg.

(2) A tagállamok közlik a Bizottsággal nemzeti joguk azon főbb rendelkezéseinek szövegét, amelyeket az ezen irányelv által szabályozott területen fogadnak el.

8. cikk

Hatályon kívül helyezés

A 83/417/EGK irányelv 2016. december 22-től kezdődően hatályát veszti.

A hatályon kívül helyezett irányelvre történő hivatkozásokat erre az irányelvre történő hivatkozásként kell értelmezni, a III. mellékletben foglalt megfelelési táblázatnak megfelelően.

9. cikk

Hatálybalépés

Ez az irányelv az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetését követő huszadik napon lép hatályba.

10. cikk

Címzettek

Ennek az irányelvnek a tagállamok a címzettjei.

Kelt Strasbourgban, 2015. november 25-én.

az Európai Parlament részéről
az elnök
M. SCHULZ

a Tanács részéről
az elnök
N. SCHMIT

I. MELLÉKLET

ÉTKEZÉSI KAZEINEK

I. AZ ÉTKEZÉSI SAVKAZEINEKRE VONATKOZÓ ELŐÍRÁSOK

a) Az összetétel lényeges elemei

1. Nedvességtartalom legfeljebb	12 % (m/m)
2. Tejfehérje-tartalom száraz anyagra számítva legalább	90,0 % (m/m),
ebből kazeintartalom legalább	95 % (m/m)
3. Tejzsírtartalom legfeljebb	2 % (m/m)
4. Titrálható savasság, 0,1 mólos nátrium-hidroxid-oldat ml/gramm értékben legfeljebb	0,27
5. Hamutartalom (beleértve a P ₂ O ₅ -ot) legfeljebb	2,5 % (m/m)
6. Vímenteslaktóz-tartalom legfeljebb	1 % (m/m)
7. Üledéktartalom (égett részecskék) legfeljebb	22,5 mg/25 g

b) Szennyező anyagok

Ólomtartalom legfeljebb	0,75 mg/kg
-------------------------	------------

c) Szennyeződések

Idegen anyagok (fa-, fémrészecskék, szőr- vagy rovarrészek)	25 g-ban nem fordulhatnak elő
---	-------------------------------

d) Technológiai segédanyagok, baktériumtenyészetek és engedélyezett összetevők

1. savak:

- tejsav
- sósav
- sulphuric acid
- kénsav
- ecetsav
- ortofoszforsav

2. tejsavtermelő baktériumtenyészetek

3. savó

e) Érzékszervi tulajdonságok

1. Szag: idegen szagtól mentes.
2. Külső jellemzők: a fehértől a krémfehérig terjedő szín; a termék nem tartalmazhat enyhe nyomással el nem oszlatható csomókat.

II. AZ ÉTKEZÉSI OLTÓS KAZEINEKRE VONATKOZÓ ELŐÍRÁSOK

a) Az összetétel lényeges elemei

1. Nedvességtartalom legfeljebb	12 % (m/m)
2. Tejfehérje-tartalom száraz anyagra számítva legalább	84 % (m/m)
ebből kazeintartalom legalább	95 % (m/m)
3. Tejszírtartalom legfeljebb	2 % (m/m)
4. Hamutartalom (beleértve a P ₂ O ₅ -ot) legfeljebb	7,5 % (m/m)
5. Vízzmenteslaktóz-tartalom legfeljebb	1 % (m/m)
6. Üledéktartalom (égett részecskék) legfeljebb	15 mg/25 g

b) Szennyező anyagok

Ólomtartalom legfeljebb	0,75 mg/kg
-------------------------	------------

c) Szennyeződések

Idegen anyagok (fa-, fémrészecskék, szőr- vagy rovarrészek)	25 g-ban nem fordulhatnak elő
---	-------------------------------

d) Technológiai segédanyagok

- Oltóenzim, amely teljesíti az 1332/2008/EK rendelet követelményeit;
- egyéb tejalvasztó enzimek, amelyek teljesítik az 1332/2008/EK rendelet követelményeit.

e) Érzékszervi tulajdonságok

1. Szag: idegen szagtól mentes.
 2. Külső jellemzők: a fehértől a krémfehérig terjedő szín; a termék nem tartalmazhat enyhe nyomással el nem oszlatható csomókat.
-

II. MELLÉKLET

ÉTKEZÉSI KAZEINÁTOK

AZ ÉTKEZÉSI KAZEINÁTOKRA VONATKOZÓ ELŐÍRÁSOK

a) Az összetétel lényeges elemei

1. Nedvességtartalom legfeljebb	8 % (m/m)
2. Tejfehérje-tartalom szárazanyagra számítva legalább	88 % (m/m)
ebből kazein-tartalom legalább	95 % (m/m)
3. Tejsírtartalom legfeljebb	2 % (m/m)
4. Vízzmenteslaktóz-tartalom legfeljebb	1 % (m/m)
5. pH-érték	6,0–8,0
6. Üledéktartalom (égett részecskék) legfeljebb	22,5 mg/25 g

b) Szennyező anyagok

Ólomtartalom legfeljebb	0,75 mg/kg
-------------------------	------------

c) Szennyeződések

Idegen anyagok (fa-, fémrészecskék, szőr- vagy rovarrészecskék)	25 g-ban nem fordulhatnak elő
---	-------------------------------

d) Élelmiszer-adalékanyagok

(választható semlegesítő és pufferoló szerek)

nátrium	}	hidroxidok
kálium		karbonátok
kalcium		foszfátok
ammónium		citrátok
magnézium		

e) Jellemzők

- 1 Szag: igen enyhe idegen íz és szag.
2. Külső jellemzők: a fehértől a krémfehérig terjedő szín; a termék nem tartalmazhat enyhe nyomással el nem oszlatható csomókat.
3. Oldhatóság: desztillált vízben csaknem teljesen oldódik, a kalcium-kazeinát kivételével.

III. MELLÉKLET

MEGFELELÉSI TÁBLÁZAT

A Tanács 83/417/EGK irányelve	Ezen irányelv
1. cikk	1. és 2. cikk
2. cikk	3. cikk
3. cikk	3. cikk
4. cikk, (1) bekezdés	4. cikk, (1) bekezdés, első albekezdés
4. cikk, (2) bekezdés, első albekezdés	4. cikk, (2) bekezdés
4. cikk, (2) bekezdés második albekezdés	4. cikk, (1) bekezdés, második albekezdés 4. cikk, (1) bekezdés, első albekezdés
5. cikk	—
6. cikk, (1) bekezdés	—
6. cikk, (2) bekezdés	—
7. cikk	—
8. cikk	—
9. cikk	—
10. cikk	—
11. cikk	—
—	5. cikk
—	6. cikk
12. cikk	7. cikk
—	8. cikk
—	9. cikk
13. cikk	10. cikk
I. melléklet, I. szakasz	2. cikk, a) és b) pont
I. melléklet, II. szakasz	I. melléklet, I. szakasz
I. melléklet, III. szakasz	I. melléklet, II. szakasz
II. melléklet, I. szakasz	2. cikk, c) pont
II. melléklet, II. szakasz	II. melléklet
—	III. melléklet